

سروش

سر ۶ ۱ ۳۰ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفته لاق مجموعة اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ع . اشرف اديب

جلد ۱-۸

۲۴ مایس ۱۳۲۸

پنجشنبه

۲۰ جاذی الاخر ۱۳۳۰

عدد ۱۴-۱۹۶

نوع ثانی - شجره مبارکه کبی بعض اجسامه قائم الفاظ مسموعه ایجاد می واسطه سیله اولان مکالمه سبجانیه در. حضرت موسایک (طوی) نامی ویریلان وادی مقدسه مظهر قلندی مکه بونوعدر. [ایشته ابوالبقا مرحومده بومسئلهده ماتریدیه مذهبی اختیار ایدیور.]

نوع ثالث - بر ملک ارسالیله وقوعه کن تبلیغ سبجانیدر که انبیای عظامک اغلب احوالی بوندن عبارتدی. ملائکه کرامک مظهر اولدقلری مکالمات ربانیه هب نوع اولدندر. مکالمه نك نوع اولنه موحا الهیک غیریسی مطلع اوله ماز، حین وقوعه اشتراک ایده من. اما نوع ثانیه اختصاص یوقدر، دیگر کیمسه لده اشتراک ایده بیلیر. فصل که (واختار موسی قومه سبعین رجلا لمیقاتنا) نظم جلیلنده مذکور میقات موسویده حضرت موسایه مرافقت ایدن سبعین مختارین ده سماع کلام الهیده اشتراک ایتشلردی. حتی خصوص مذکوردن جرأت آلهرق، (ارنا الله جهرة) دیهرک جهاراً رؤیت الهیه طلبنده بولندیلردی. نوع ثالثده ملک وحیک نبی موحا الهیه مشارک بولمنسی امر ضروریدر. اه.

مناسرتلی اسماعیل حق

اسلامیت حقنده

مه که لک مقاله سی مناسبتیه

— ۳ —

بونستوریلرک کیملر اولدیغنی ده اکلایلم، چونکه بوسورتله هم قارئین کرامزده نستوریلر حقنده حصولی طیبی اولان مراقی ازاله ایتش اولورز، هم ده مناظریمزک کافه دلائلی اورتیه قویارق اونکده سربستی مدافعه سنی تأمین ایتش بولونورز. زیرا خصمک سوزلرینک بعضیلرینی، مسئلهیه تعاقی اولدیغنی حالده، ذکر و بیان ایتهمک، حقسزلق اولغله برابر، کتم حقیقت دیمکدر، که اظهار حق و حقیقتدن عبارت اولان بزم مقصدیمزله بو حال قابل توفیق دکدر. هرشیئی بلانقصان، علیهمزده اولمه، آیان ایتک وظیفه حق شناسیدر؛ کتم حقیقتده عکس تأثیر حصولی ده طیبی اولغله، بوکبی ملاحظات بزی نستوریلر حقنده براز فضلهجه معلومات ویرمک مجبوریتده بولوندوردی.

نستوری مذهبنک ظهوری: «نستوریلرکک موجد وهؤسی ۴۲۷ تاریخ میلادیسنده امپراطور قسطنطین طرفندن استانبول بطریقیکنه دعوت اولونان انطاکیه دسپوطی نستوریوس در. قسطنطین خرسقیانانی قبول ایشدیکی زمان پت پرستلکده مزوج برحاله خرسقیانلقده قالدی. هرمل دسپوطلرینکده خرسقیانانی قبول ایدن اهالی محلیه یی اسکی دینلری اولان پت پرستلکدن منع ایتهمک منفعتلرینه موافق کلپوردی. اولکی تعبد ایتدکاری پتلیک یرینه شیمدی اب، ابن، هریمک صورتلری وضع اولونمش ایدی.

بوعصرک کنیسا حتی سیاسی تاریخی اوج بیوک بلده مرکزیه نك

اولوب صوت قیلندن اولیان شیلره رؤیت وسار نوع ادراکات تعلق ایده بیلیر دیه ترجیح ایتشدرد. [تفتازانی ده: ابومنصور حضرت تلیرینک مختاری بودر، دییور.]

لکن شارح فاضل دییورکه: لون وکیفیتدن منز اولان ذات باری تعالانک رؤیتی خرق عاده طریقله واقع اولهجنی کبی قول تحقیقه کوره طریق مذکور ایله صوت وحر فدن عاری کلام باری ده مسموع اوله بیلیر. (سمع) قوه سامعه ایله حصول بولان ادراکدن عبارتدر. ادراک مذکور بقدره الله صوتک غیریسنده تعلق ایده بیلیر. بنابرین ماتریدیه ایله اشاعره بیننده اختلاف امکانده اولیوب وقوع سماعده جاریدر. دیمک ایتسوز که حضرت موسی ع. م بالاتفاق کلیم الله در، دفعاتله کلام سبجانی یی ایشتمش اولدقلری قرآن کریمده مصر حدر. فقط عجباً بالذات، بطریق العاده کلام ذاتی الهی یی می، یوقسه صفت کلامک تعلق ایله وجود بولان الفاظ شریفه یی می ایشتمشله؛ ایشته اهل سنت فرقه لری آراسنده جای اختلاف بونقطه در. ائمه اشاعره شق اوله قائل اولیورلر که بیضاوی مرحومده - آنفاً بیان اولندیغنی اوزره - کندیسنک سالک بولندیغنی بومذهبه بنای کلام ایله توجیه مرام ایتشلردر. معراج کیجه سنده جناب رسالتینده حقنده وقوعنه قائل اولدیغمز کلام سبجانی ده عنایت الهیه ایله بویلهجه ایشیدلمش اوله بیلیر.

ماتریدیه: خایر! جناب حق دنیا کوزیله کورن اولمادیغنی کبی کلام ذاتی سبجانیسنی ایشیدنده یوقدر، حضرت موسایک خطاب الهی یی حاوی اولان الفاظ وکلمات قدسیه یی بلاواسطه تاقی ایتش اولمی (کلیم الله) تسمیه بیورلمسند کانیدر، دییورلر.

کلیات ابی البقاده کی بیان آتی مبختمزی تنویر یاریم ایده. جکندن - بعض توضیحات علاوه سیله - شورایه درج اولنیور: (وما کان ابشر ان یکنمه الله الاوحیاً اومن وراء حجاب اویرسل رسولا) نظم جلیلی نوع بشر حقنده تکلیم الهی اطلاق اولنه بیان احوالی اوج صورته حصر ایدیور:

نوع اول - بلاواسطه واقع اولاندر، بومکالمه موحا الهیک، کندیسنه خطاب اولنان ذات شریفک کلام ذاتی قدیمدن ادراکنه مشیت ربانیه تعلق ایدن مقداری ادراک ایتسندن عبارتدر. اودات بو ادراکک حقیقتی قلب پاکنده علم ضروری حاصل اولسنه بناء جزم وتیقن ایدر. بونوعده نه مانع، نه ده الفاظ توسط ایتدیکندن اصلاً واسطه تبلیغ بولنمایور. علمادن بر جماعتک رأینه کوره لیله معراجده کی حالت محمدیه بوقیلدندر. [بیضاوینک تصریح یلیدیکی اوزره مکالمه الهیه نك بونوعی مشافهه صورتیله اولهجنی کبی غائبانه طرزده دخی اوله بیلیر. حضرت موسایک مظهر بیورلدینی مکالمه بونوعدن اولدیغنی تقدیرده غائبانه قسمندن اولور. لیله معراجده رسول اکرم افندیمز حضرت تلیرینه رؤیه الله اثبات ایدن علمای کرامه کوره مکالمه واقعه قسم اولده داخل اولور.]

(استانبول ، اسکندریه ، روما) دستوری آرسنه کی مجادله اوزرینه مؤسسدر .

نسطوریوس ذات الوهیت انسان شکی اسناد اولونماسی اساسی رد ایدرهک بوکا عادتاً شان جلیل الوهیت حقنده استحقاق و بناء علیه کفر نظریه باقاردی ، ارسطو مذهبیه زیاده سیله میال ایدی ، دنیه بیلیرکه نسطوریوس کلیسایک حکمت پرور اولان فرقه سی رباسنده یولونیوردی .

بوانشاده نسطوریوس ایله اسکندریه بطریق سن - پریل آرسنه بر منازعه پیدا اولدی : سیریل نصرانیتیه بر جوق بت پرستلک اصولی قاتان فرقهک رئیس اولوب حضرت مریمی ام الله اولق اوزره بالتعین اوکا مخصوص بر تمبد اصولی تأسیس ایتدیرمک عزمنده ایدی .

نسطوریوس دخی بونی منع ایتدیرمک جزم قطعیه دوشدیکندن قسطنطنیه باش کلیسایسده ایراد ایتدیکی بر نطقه قدیم وقیوم وعلی کل شی . قدیر اولان الله واحد ذوالجلالک کافه صفاتی تعین ایدرهک : « بویه بر ذات اجل واعلی والديه محتاج ومفتقر اولوری ؟ » دیدی . سائرو عظمیونده وکتابلرنده دخی نسطوریوس اثبات ایلدی که حضرت مریمه (ام الله) تسمیه اولونمالیدر ، بلکه حضرت عیسانک صفت انسانییه سی حسیله والديه سی تسمیه اولونمالیدر . الله دوغماز ودوغورماز .

بونک اوزرینه اسکندریه پاپاسلری طرفندن ایدیلن تحریکات ایله بتون پاپاسلره برابر استانبول پاپاسلری دخی « وای رئیس روحانیزک یاپدینی نه در ؟ حضرت مریمی الوهیتدن چیقاریور » دیهرک غیرت ام الله ایله سلاحلاندیلر ، مملکتده بر عریبه در قویدی . قسطنطنیه نه اولدیغنی آکلایامایوردی . آسایش مملکت دهشتلی صورنده مختل اولدی . نهایت بونلرک اوکنه سلاح ایله کچمک ممکن وموافق اولامایاچغنی کورنجه ، بومسئلهیه بر قرار ویرمک اوزره ، « افس » ، نام دیگر « ازیق » شهرنده بر قونسیل یعنی مجلس عمومی رهایین جمعه مجبور اولدی .

قسم اعظمی یونانی اولان ایکی یوز الی بی متجاوز بسقپوس معیتلرنده کی راهبرایله مجلسده بولوندیله : سیریل قونسیله آفاق طاقی صنفندن برجم غفیر ایله کتیدی ، مجلسک ریاستنی کندی یداغتنصابنه آلاق هنوز سوریه پاپاسلری کلکسزین امپراطورک امرنامه سی اوقودی ، غلبه کامله بی احراز ایچون یالکز بر کون کفایت ایلدی .

یچاره نسطوریوس طرفندن ائتلاف ایچون ایدیلن تکلیفاتی کاملاً رد ایدرهک نسطوریوسک قلمه آلمش اولدینی افاده نامه سنک بیله اوقونمه سی منع ایله اونی استماعسز اولارق رد ایتدی . اوندن سوکره سوریهلی پاپاسلر یتشوب کلرهک قرار واقع علیه بنده پروتستو ایچون اجتماع ایلدنلر سه ده سیریلک اشارته تابع اولان آفاق طاقی معرفتیه سنژان کلیسایس دروننده بر قانی عریبه چیقارق سرای امپراطوری طرفندن آرتق ترک اولوغش بولونان نسطوریوس بر آرز سوکره مصرک هجری بر محله نفی اولوندی و طرفدارلرینه بر جوق اذال ایلدی . لکن نسطوریوسک بر مغلویت ومنکویت شخصیه سی کندی مذهبی محو ایدهمدی ، طرفدارانی نسطورک مذهبی اطرافه نشر ایتکه سی ایتدیلر . نسطوریلردن بر چوغی فرات کنارلرینه قدر هجرتله کلدانی کلیسایس تأسیس ایتدیلر ، باشقه طرفلرده کلیسالی واردی . نزاع علم و دیندن خلاصه .

زوالی نسطوریوس حقیقتی جوق کوزل آکلادینی حالده ، مع التأسف دیکلین اولمامش . ایشته جناب پیغمبر صلی الله علیه وسلمک ملاقات بیوردقلری ، اش غیده بر تفصیل ایضاح ایدرهکمز ، (بحیرا ونسطورا) نام راهبر بومذهب سالک لردن وشرع عیسانک حقیقتیه واقف اولانلردن ایدیلر .

بو ایضاحندن آکلایشیلورکه بت پرستلک نصرانیتیه سوکره دن

کیرمش ، تثلیث سوکره دن اولمش ، برطاقم تصاویر وخیالات سوکره دن میدان بولمش . اولیه ایسه شمیدیکی نصرانیت صویوله صویوله ، آلتدن بر توحیدک چیقدیغنی غالباً کوره جکمز . (بوده اسلامیتک دوغرو بر دین اولدیغنه شهادت ایدر .) بدعات نصرانیه ، دین نصاریه کیره کیره تمارینه وارنجهیه قدر صارصمش ، حضرت عیسانک وضع ایتدیکی اساسدن اثریله قلاماش . بو حالده دیمک اوایورکه حال حاضر نصرانیتیه اله آلیناجق برشیلر بولونامایور . بونی درایور دییور ، اما بیلیم کلیسا اربابی تصدیق ایدرلرمی ؟ (!) تمی اولونورکه درایور بونی تحکیم الحال علی الماضی قیلندن استصحاب یاپوبده اسلامیتده بولونان مزایادن نسطوریلکی کشف ایتک کبی برطریق اختیار ایتش اولماسین ، مع مافیه وقعنهک بوضورتله جریان ایتدیکی تاریخلرده دخی مذکوردر .

درایورک بو بیاناتی اهل اسلامک نصرانیت حقنده کی اعتقادینه موافقدر . درایور شوراده یا کلیورکه : نسطوریلکده توحید موجود ، اسلامیتده وار ؛ نسطوریوس ، الله دوغماز ودوغورماز دیمش ، حضرت محمد (صلعم) « لم یلد ولم یولد » دییور ؛ حضرت محمدک (ع . م) بحیرا ایله کوروشدیکی ده مروی ، (اما صورت ملاقات باشقه دورلو ایش ، ناصل اولورسه اولسون) هر حالده حضرت محمد (صلعم) اوندن نسطوریلکی تعلم ایتشدرد ... درایور بویه دییور . حالبوکه بو محاکمه یا کلشدر . زیرا نسطوری مذهبک بعض اساساتی اسلامیتده موجود ایسه بونی جناب پیغمبرک نسطوریلکی تعلمنده آرامامالی ، حقیقتک واحد اولماسنده آرامالی . چونکه حق تعدد ایتمز . بر مثال ایله تنویر مرام ایدم : مثلاً بر مملکتده اوچ ایله بشی ضرب ایتشار ، اون بش ایتش ، دیگر برنده بو عملیه یی یاپسار ، البته ینه اون بش ایدمک . نتیجه لری یکدیگرینه مساوی اولدینی ایچون دنیه بیلیم کی : مادام ایکسی ده اون بش اولمش ، سوکره بولان همه حال اولکسندن اوکر نمشدر ؟ البته دنیه من . چونکه اول بولان ناصل بولدی ایسه سوکره بولان نه دن اوضورتله بولاماسین ؟ .

نسطوریلرک حضرت عیسانک مذهب و دین حقیقییه اولدجه واقف بولندقلری آکلایشیلور . حضرت عیسانک اخذ علوم ایتدیکی منبع نه ایسه - که بزم اعتقادیمزه کورده الله ذوالجلالدر - حضرت محمد صلی الله علیه وسلمک دخی اومنبعدن اخذ علوم ایتمه سی نه دن ممکن اولماسین ؟ اولیه ایسه یعنی آمر ومعلم حقیقی الله ذوالجلال والکمال اولونجه تلقی اولونان معلومات آرسنه البته مخالفتک بولونماماسی لازم کلیر .

یکی اما عبادات ومعاملاتده کی اختلافه نه دیه جکمز؟ حضرت عیسی بر درلو دیمش ، حضرت محمد بر درلو؛ مادام که منبعلر بر در ، اوراده کی مخالفت نه دن نشأت ایدیور ؟ جناب حق بر دفعه بر درلو ، دیگر دفعه

قرآندن آریلما لری، دائماً کتاب الله اعتصام ایللری تو صیه ایله بوکا اعتصام ایدیلدیکی صورتده ابداً دوچار ضلالت اولیه جقلری خبر ویردیله ... سوکرا حجاج کرامه خطاباً : بر دیه جککیز واری ، حقمده ناصل شهادت ایدرسکیز ؟ ... کی بر سوال ایراد ایتسی اوزرینه احباب کرام هپ بر آغزیدن : — یارسول الله، رسالت ونبوتی تبلیغ، اماتی تأدیه ، امتی ارشاد بویوردیگه شهادت ایدرز ... دیدیلر . اول حضرت ده اوچ دفعه « یارب ، شاهد اول ! » دیدکدن سوکرا خطبه بی ایشیدنلرک ایشتمیانلره تبلیغ ایتلری تو صیه ایله خطبه تمامه ایرمشدی . بعده حضرت بلاله اذان او قومق وقامت کتیرمک ایله امر ایدیلر . اوکله وایکندی نمازلری قصر طریقه بر اذان، ایکی قامت ایله ایکیشر رکعت اولمق اوزره اوکله ونشده جمعاً ادا ایدیلدی . اهل مکة دخی قصر وجمعه اشتراک ایتشلردی . اوکون یوم جمعه اولمقله برابر جمعه نمازی قیانشدی .

عليه الصلاة والسلام افندمن حضرتلری نمازدن فارغ اولونجه ناقه سنه یینهرک عرفات موقعنه کلدیلر . طاغک اته کنده بویوک صخره لرك یاننده توقف بویوردیلر . دوه لری اوزرنده بولندقلری حالده جبل مشاتی اوکارینه آلهرق قبله یه توجه ایله دعا ونیازه باشلادیلر . اصحاب کرام دخی با امر رسالت پناهی نمره حوالیسندن ، ارض عربنه دن قالقهرق عرفانه کیشلردی . اول حضرت عرفاتک هریری موقف اولدیغی اعلان ایتدیردیلر . یوم عرفه دعا سنک اک خیرلی بودعا اولدیغی ده بیلدیرمشلردی . هرکس یرنده وقفه ایدیلر ؛ دعا ایله مشغول اولیورلردی . فخر کائنات افندمن حضرتلری مبارک اللری کوکسلرینه قدر قالدیرمش اولدقلری حالده بویوک بردقت اوزرینه حضرت الله قارشى تضرع ونیازده بولنهرق دیورلردی ، که : « اللهم لك الحمد كالذي نقول وخيراً مما نقول : اللهم لك صلاتي ونسكي ومحياي ومماتي واليك مآبى ولك ربى ترانى ؛ اللهم انى اعوذ بك من عذاب القبر ووسوسة الصدر وشتات الامر ؛ اللهم انى اعوذ بك من شر ما تحبى به الزبح ... [۱] اللهم انك تسمع كلامى وترى مكاني وتعلم سرى وعلايتى لا تخفى عليك شئ من امرى انا البأس الفقير المستغيث المستجير والوجل المشفق المقر المعترف بذنوبى ، اسألك مسألة المسكين وابتهل اليك ابتهاج المذنب الذليل ، وادعوك دعاء الخائف الضعيف من خضعت لك رقبتك وفاضت لك عيناه وذل جسده ورغم انفه لك ؛ اللهم لا تجمعننى بدعائك رب شقيا وكن بى رؤفاً رحيماً يا خير المسؤولين ويا خير المعطين [۲] بوبابده امام احمد ابن حنبلک ، طبرانيک روايتلریله ده باشقه دعالرده منقول اولمشدر .

عرفات وقفه سی ائناسنده : « اليوم اكملت لكم دينكم واتممت عليكم نعمتى ورضيت لكم الاسلام ديناً » آیت کریمه سی نازل اولدی . برده اهل نجددن بعض کیمسه لر نزد رسالته کله رک حج حقنده

[۱] ذكره الترمذی . [۲] ذكره الطبري .

دیگر درلو عبادت ایله امر بیورسون ، ناصل اولور ؟ ، دیه ایدیله جک بر استیضاحه قارشى آتی الیان بعض ایضا حاتک اعطاسنه لزوم کورولور : علی العموم ادیان ایکی رکن اساسی اوزرینه استناد ایدر : بری احکام اصلیه یعنی اعتقادات . دیکری احکام فرعیه یعنی عملیاتدر . هر هانکی بر دینه انتسابی مراد ایدن بر کیمسه نک اوکله شو ایکی قسم سورولور ، دینرکه : شونلره اینانا جقسک ، شونلره ده عمل ایده جکسک . دینلری بویله ایکی پارچه یه بولونجه مسئله قولایلا شیر ، احکام اصولیه ، یعنی اعتقادات ؛ اصلا تبدل ایتمز ، اسلامیت اعتقاداتده مثلاً صفات الهیه حقنده نه کی احکام بیان ایتمز ایسه شریعت عیسویه وموسویه ده وشرع ابراهیم وداوودده وحتی شرع آدمده بیله اولیله دره . چونکه ایکی نقطه بیننه آنجق بر خط مستقیم وصل اولونا بیلر ، دیکر خطلر مستقیم ایسه لر هپ او خط اوزرندن کچرلر ، ایکسی بر برینه اویما دیی ، مطلقا بری مستقیم دکدر .

ادیانک اعتقادات قسمی نسخ وتبدیلی قبول ایتمز ، چونکه نسخ وتبدیلی قبول ایتسه کذب علی الله لازم کلیر . الله عظیم الشان ذات الوهیتی دفعات متعدده مختلفاً توصیف ایتسه سی ، بر کره « اوج الله وارز » بر کره ده « بر ، اللهم » دیمه سی لازم کلیر که بو ممکن دکدر . نسخ یالکیز عملیاتده اولابیلر . سلاتیک اتحاد وترق علوم دینه معلى

ح . محمد شوکت

فَقْرٌ وَقَتًاؤَى

فقر و عبادات اسلامیه تارخنده :

حج

۱۱

فخر کائنات صلی الله علیه وسلم افندمن عرفه کوننک وقت زوالی حلول ایدنجه « نمره » نام محلدن ، « قصوى » آدی دوه سنه یینهرک « بطن وادی » یه کلدیلر . ایشته بوراده توقف ایله عددلری یوزبیکى تجاوز ایدن حجاج کرامه خطاباً غایت اوزون بر خطبه ایراد بویوردیلر . بو خطبه ده قواعد اسلامیه نک اک مهم اساسلری تقریر ایله شرک ومقتضیات و عادات جاهلیه بر بر رهدم اولندی . سوکرا قان ، جان ، مال ، عرض ... کی بوتون ملت لرحه قدسیتی ثابت اولان شیلرک حرمتی ، انسانلرک حیات اقتصادیه لرینی محو ایله رفاه وسعادت عمومیه یی تدیجی بر صورتده ازاله ایدن و برنوع خر سزلق وغصب دیمک اولان « ربا » نک حرام اولدیغی بیان ایدیلر . بعده قادینلری ارککلره تو صیه ایدهرک دائماً آنلره قارشى لطفکار وای معاملده بولملری ، حقوق زوجیه تمامیه رعایت ایدلمه سی امر بویوردیلر . برده هیچ بر زمان حضرت